

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Pravosodna uprava in Slovenci.

Iz Štajerskega, 26. januarja.

Pravosodni minister baron Spens-Boden je v državnozbornem proračunskem odboru na pritožbe posl. Robiča, da graški nadsodiški predsednik grof Gleispach pri imenovanju sodiških uradnikov na slovenskem Štajerskem izvršuje namene gospodujoče nemške stranke, da slovenske sodnike na Kranjsko spravlja, na Spodnje Štajersko pa same Nemce postavlja, odgovoril, da ne more priznati, da bi se pri imenovanju sodnikov razloček delal po narodnostih.

Prepuščajoč našim poslancem, da ob ugodni priliki spravijo na javni razgovor vse, posamezne Slovence žaleče dogodke, ne zamolčujoč oseb, moramo vendar gosposdu justičnemu ministru v spomin poklicati vsaj nekaj činov grofa Gleispacha, za katere ima odgovornost minister.

Zakaj še pa ni dozdej nikoli postal kak Slovenec predsednik celjskemu okrožnemu sodišču? Zakaj je moral predsedstvo mariborskega okrožnega sodišča dobiti Nemec?

Za obe ti mesti bili so in so še zdaj za porabo mnogo bolj usposobljeni gosposdije, ko sta gg. pl. Wurmsier in Greistorfer. Pa Nemca sta oba, in da graški in drugi goreči nemški Avstrijanci puste grofa Gleispacha mirno hoditi v nadsodišče in domu, morala sta postati predsednika v Celju in Mariboru Nemca. Ali se tu ob imenovanju ni razločevalo po narodnosti, ekselencia Spens? Še več! Ali se tu pri izbiranju med nemškimi kandidati ni gledalo pred vsem na to, kdo je najbolj nacionalen?

Najbolj kaže na namene grofa Gleispacha imenovanje državnega pravdnika in enega njegovih namestnikov v Celju. Tu so se z drznim absolutističnim nemško-nacionalnim čelom naravnost izrekla imena slovenskih kompetentov, katere je treba

odvrniti. In zato se celo konkurz ni razpisal. Bivšega adjunkta pri okrajnem sodišču v Ptuj, dra. Boscheka, sorodnika ekselenciji Stremayru, imenovali so namestnikom državnega pravdnika za Ljubno, pustili pa ga naprej adjunktovati v Ptuj tako dolgo, da je bilo zanj — Nemca — prazno mesto v Celju, kamor so ga postavili iz službenih ozirov, ki pa v resnici niso bili drugi, kakor da so posadili v Celje Nemca v službo, ki bi pri razpisu konkurza po službenih letih in sposobnostih se bila menda morala dati Slovincu. Sedaj dr. Boschek ustavlja po celjskih ulicah dame, prepovedujoč jim smeh in eno celo pozivlja z uradnim poklicem po uradnem slugu na zagovor zavoljo »smeha na ulici« v svoje privatno stanovanje, potem pa jo prosi pred prijateljem odvetnikom odpuščenja. Pa gospod takih svojstev je vreden izventurnega povišanja brez konkurza.

In na mesto državnega pravdnika so imenovali brez konkurza nemškega nacionalca dra. Bayerja, ki je zadnje poletje zaplenil popis nemške slavnosti v celjskem mestnem parku, pospeševane od c. in kr. 87. pešpolka, v tem ko je popis iste vsebine brez zapreke izšel v Ljubljani in v Mariboru, kjer vodi državno pravdnštvo strogo nemško misleči dr. Nemanič.

Da sta za celjsko državno pravdnštvo bila imenovana dr. Bayer in dr. Boschek, oba brez konkurza, to se je čisto očitno zgodilo zato, ker niso hoteli ne v Gradcu in ne na Dunaju imeti na teh mestih Slovencev. To so celo očitno povedali in pritrdili, koga so se bali v Celje, ako se razpiše konkurz.

»Politik« je o enem prejšnjih pravosodnih ministrov pisala, da oskrbuje ministrstvo pod sekcijским šefom Kleinom. Temu se je oporekalo. Baron Spens pa vsaj glede Slovencev popolnoma izvršuje voljo grofa Gleispacha, Slovincem na kvar.

V Celju in Mariboru plačujejo nemškemu avskultantom, da bi se slovensko učili, po naredbi grofa Gleispacha 100 gld. več ko slovenskim. In uspeha ni nobenega.

Drugo leto se že deli ta podpora Nemcem in nobeden še ni za rabo za slovenske razprave. Ako bi grof Gleispach in ministrstvo hotelo res pridobiti slovenščine zmožne sodnike, plačevala bi slovenskim avskultantom po 100 gld. nagrade in prišlo bi jih dosti. Sedaj pa zapuščajo sodniško službo, ker se tam prav res razločuje po narodnostih!

V Ljubljani, 27. januarja.

K položaju.

Bivši podpredsednik državnega zbora posl. Prade je govoril te dni o političnem položaju ter dejal, da je sedanje avstrijske politične in gospodarske misere krivo le razmerje Cislitanije do Ogrske. Ne nemško-češki prepir, kakor se trdi svetu, je kriv, da je parlament otrpnel, krivo vsega je to, da nismo enotna država z velikimi političnimi cilji, z jasno narodnogospodarsko politiko s širokim obzorjem, nego država na 10leten obrok, ki se pretresa vedno iznova. Takih neprestanih pretresanj pa ne more dalje prenašati niti močnejša država kot Avstrija. Zato se mora predvsem ustvariti trajno razmerje do Ogrske. Težišče ne leži v tem, da moramo plačati 1 ali 2%, več pri kvoti, in ne v tem, kakšna je materialna stran tega vprašanja, nego v tem, da dobimo trdno, trajno, če možno stoletja obsežajoče razmerje do Ogrske. — Razkol v češkem taboru radi češkega uradnega jezika se nadaljuje in bo menda še usodne važnosti pri bodočih češko-nemških pravnih pogajanjih. Razburjen je bajé ves češki narod, ki je razdeljen v več strank. Na strani dr. Pantučka stoje vsi staročeški listi in tudi del mladočeških; na nasprotni strani pa je večina mladočeških listov, katerim se pridružujejo tudi radikalno napredni in narodno-socialni časniki. Agrarci se še niso izjavili. Gotovo je večina naroda proti načrtu dr. Pantučka. Izvrševalni odbor češki se bode že te dni baval s prepornim vprašanjem. Dr. Kramář posreduje med nasprotnimi mnenji.

Baje pa bode treba za to še posebnega shoda čeških zaupnih mož.

Anglija in Nemčija.

Imenom angleškega kralja Edvarda dospe te dni princ Waleški v Berolin čestitat nemškemu cesarju za god. Listi si ugovarjajo, kdo je provzročil ta poset. Eni trdijo, da je poslal princa kralj Edvard prostovoljno, drugi pa, da ga je Viljem povabil. Gotovo je, da za ta poset ni navdušen niti nemški niti angleški narod, da, niti nemška niti angleška vlada. Poset ima le familiaren značaj, saj sta si Viljem in princ Wales najbližnja sorodnika. Šele pred kratkim sta imela Chamberlain in Bülow vsak pred svojim parlamentom ostre govore. Nemški kancelar je ostro zavračal Chamberlainove žalitve, a Chamberlain je izjavil, da ne rabi nikakih poukov. In nemški narod je pritrdil Bülowu, angleški pa Chamberlainu, tako da vladajo sedaj na obeh straneh prav resne antipatije, ki so posetu princa Waleškega prav neprilicne. Te dni pa je angleški minister Cranborne vrzel novo poleno pod noge Bülowu. Na neko interpelacijo je namreč konstatiral, da je bila v špansko-ameriški vojni Nemčija proti zmagi Amerike ter da je delala na škodo ameriških interesov. To je konstatiral angleški minister ob času, ko hočejo v Washingtonu sprejeti z vsa slovesnostjo brata nemškega cesarja, princa Henrika. Intriga Anglije proti Nemčiji je očitna. Angleži hujkajo svoje brate Američane proti Nemcu, princu Henrikku. Zato pa vlada v nemškem časopisju tudi zaradi tega ogorčenje proti Angliji. Princa Waleškega prihod pozdravljajo nemški oddelčni časopisi z največjo hladnostjo in oficijoznostjo. Med Angleži in Nemci se prijateljstvo ruši vedno vidnejše, česar sorodniške prijaznosti obeh dvorov ne morejo preprečiti. Averzija med angleško in nemško vlado ter med nemškim in angleškim narodom narašča. Gotovo pa je, da so tega v prvi vrsti krivi angleški ministri in časopisi.

LISTEK.

S pošto.

Mračna slika. Posvečena prijateljici, gospici Ani Poč, življi v Rebru št. 28, pri gospej Marjeti Šunder, mestnega delavca vdovi.

»Predobro se vam godi vsem skupaj, pošasti grde, — razvajeni ste, — na vse zabavljate in z ničimur niste več zadovoljni,« ošteval je s tistim svojim običajnim, neznosno oblastnim glasom Fridolin Žolna tovariše večernega omizja, izživajoče jih gledajoč skozi črno obrobjeni nanosnik, ki se mu je pošteno gugal na rudečkastem nosu; — »tá le ima jutri komisijo v Kamniku, pa tarna kakor kaka božjepotna beračica, in samo sebi se smili zavoljo »dolgo- in po-časne« železniške vožnje, ki mu jo bo, da se dostojno izrazim, »lastnoročno« presedeti! Kaj pa hočete pravzaprav, mladi mož? Nemara se bo moral vam na ljubo promet tako preustrojiti, da bo kakor na Pogačarjevem trgu v panorami, kaj ne? da plačate dve desetici, se vsedete na stolec in — rrrr — cink — Kamnik se vam pripelje pred nos!«

Uničujoče je pogledal ogovorjenega mladega koncipienta, popravil si oguljena svetla rokava, da se mu na komolcih preveč ne odrgneta, in nadaljeval:

»Kaj pa tačas, ko nismo imeli še nič tega-le železniškega drobiža na Kamnik, na Vrhniko in na dolensko plat, in smo morali navadni zemljani, ki nas ne razriva denar, svoja pota v te kraje opravljati s pošto, — če se vam kaj sanja, kaj se to pravi! — Pa saj nimate mlekozobci o tem niti pojma, in že vidim, da mi bo treba zopet kaj storiti v prilog vaši nekoliko zanemarjeni izobrazbi!«

Mrmraje, da je »v prilog« zelo lep in koristen izraz, ki ne bi smel manjkati v besedišču nobenega olikanejšega človeka, segel je v svojo, mu za hrbotom višajočo zelenkasto zimsko suknjo.

Fridolin Žolna je neznosen človek! Ali Vam ne nosi vedno treh ali štirih rokopisov seboj in porablja vsake prilike ali neprilike, da vznemirja z njimi svojo okolico?! — Kadar bom predavanja potreben, najdem že sam pot v »Mestni dom«; — ali drugod naj se ljudem prizanaša s takimi stvarmi! Osobito pri večerji ima vendar vsak pes rad mir! — Tega človeka se bojte! — Spoznate ga po nosu, naočniku, otožno visečih redkih brkih, predpotopni zimski suknji in neizrečensko klavenskem pirkivalu. Če ga srečate na cesti, ognite se mu!

Jezno sem pogoltnil ostanke svoje »golazni« in jo hotel brez hrupa popihati; a prokleti Žolna je zavohal moje nakano,

me za suknjo potegnil nazaj na stol, da je zaškrilpal, potem pa se je s peklenskim krohotom zadril na me:

»Ne boš, Jaka! — Ti bi me rad žalil, pa me ne boš! — Ali me poznaš ali ne? Ali veš, da sem črnovojnik? — Lepo čitaj in počakaj, kakor drugi, sicer, — na mojo vero, — koj jutri se dam aktivirati in te pozovem na britke sablje!«

Hudomušni tovariši so mu seveda pritrdili! Udal sem se v usodo in naročil si še »eno kapljico« piva.

Fridolin Žolna pa razgrne zmago-slavno svoj rokopis, omeni, da je to poučno stvar spisal oni večer, ko ni mogel razburjen zaspati, ker mu je brez povoda zvišal najemnino hišni gospodar, človek s takim obzorjem, da ne bi niti pikapolonica hotela menjati z njim, — in pričel je čitati svojo

»Mračno sliko«.

Bilo je sredi prosinca in strahovito mraz! Tako mraz, da so bili slednjič zadovoljni celo brezbožni premogari in oholi krznarji, katerim ni nikdar zima preostra, in ki skrivoma plačujejo za sv. maše z namenom, do izprosijo od neba zopet ledeno dobo, — skratka — mraz, kakršnega niso pomnili najstarejši termometri!

Po cesti, vodeči iz mesteca, premikalo se je skozi jutranjo, smrdečo meglo

dvoje konjskih ogrodi ter vlekle štiri-kolesnat, rumeno pobarvan zaboj. — Ogrodi sta bili lokviška poštna konja, zaboj je bil lokviški poštni voz. — Spreddaj na kozlu sedel je, zadelan v koce in do nosu zavrt v zimsko suknjo, postiljon Nace, podoben debeli vreči; trdno je držal napeti vajeti, kakor da hoče tako zabraniti, da se mu ne zgrudi to ali ono kljuse.

Dospejo čez most. Ondu skoči izza zadnje hiše na cesto čokat možak srednje starosti, dostojno oblečen, s klobukom, globoko potegnjenim čez čelo, — in namigne postiljonu.

Nace, kateremu so ravnokar pričeli možgani pod gorko, čez ušesa potegnjeno polhovko dremati, polagoma ustavi; skorej se mu je hotelo začuditi nad nezaslišano predrznim tujcem, ki očitno kani skušati Boga in sesti v zaboj, — a pravočasno se domisli, da za začudenje ni niti najet niti plačan, — in možgani se mu zopet udajo sladkemu, gorkemu dremanju.

Možak pa se plaho ozre po megli, se prekriza, odločno odpre hreščeča vrata in zleze v tesni leseni, z železno pločevino obiti zaboj.

Vratca zaloputnejo, kljusi, to čuvši pričneta zopet instinktivno premikati svoje noge, — vreča na kozlu kinka z glavo, — in vsa prikazen pomika se dalje skozi sivo, rezko meglo.

(Konec prih.)

Vojna v Južni Afriki.

Justifikacija mladega, še ne 25 let starega burskega podpoveljnika Scheepersa obsojajo tudi nekateri londonski listi, slasti pa jo obsojajo na Holandskem. Prizadel je Angležem opetovano hude poraze. Ujeli so ga bolnega. Kitchener ga je dal najprej v Pretorijo zdraviti, potem pa ga je postavil pred vojno sodišče, ki je Scheepersa, rodom Johannesburgana, obsodilo na smrt, ker je dal nekaj Kafrov, angleških vohunov ustreliti. O Dewetovi ženi se poroča, da so jo držali Angleži najprej v Johannesburgu ter jo hoteli pregovoriti, da bi vplivala na soproga, da bi odločil poveljništvo. Ker je gospa to insinucijo ogorčeno zavrnila, so jo poslali z 8 otroci v skupno taborišče burskih ujetnikov, kjer ji je nedavno na infekcijski bolezni umrl najmlajši otrok. V Londonu govorice o mirovnih tajnih pogajanjih nočejo izginiti. Govori in piše se, da zahtevajo Buri za transvaalske in oranjske rojake, ki so izgubili svoj imetek, odškodnino, a tudi za Kaplandce zahtevajo amnestijo in odškodnino. Zanimivo je, da hočejo v Londonu živeti Nemci protestirati proti napadom nemških listov na angleško armado! Iz Berlina poročajo, da ne more dobiti angleška vlada v inozemstvu nič več prostovoljcev, ter da izmed 100 konj po poti preko morja navadno pogine 80. Ladje so menda okužene. Burov in njih sobojevnikov je bajé danes še okoli 24.000, ki se vojujejo v malih oddelkih docela neodvisno.

Najnovejše politične vesti.

Državni zbor se skliče zanesljivo dne 4. februarja. — Pruski princ Henrik je sklenil, da ne bo na svojem potovanju po Ameriki se ravnal po ameriški šegi, da bi pri sprejemih vsakemu stiskal roko, temu se bo le pokazal ljudstvu, ki bode na pr. v Washingtonu mimo njega — defiliralo. — Predsednik Roosevelt mora dobiti posebno dovoljenje senata, da bo smel sprejeti od princa darilo. — Vstaja v Panami. Blizu Aquadulce sta se spoprijela generala Castro in Herrera. Vstaši so bili tepeni. — Kristić umrl. Bivši predsednik belgrajskega kasacijskega sodišča dr. Nik. Kristić je umrl. Svoje ogromno premoženje je zapustil srbski akademiji znanosti. — Novi državni dolg Nemčije. Nemčija si je zopet najela 300 milijonov mark posojila, in sicer 185 milijonov mark 30dnotne pruske konzole in 115 milijonov 30dnotnega državnega posojila. — Nemški gospodarski vpliv na Grškem. Nemška industrijska družba iz Beuruta se ponuja Grški za zidanje železnice Pirej-Larisa in Pirejskega pristanišča pod pogojem 60letne koncesije in mednarodne finančne kontrole. — Srečna država je Siam v Zahodni Indiji. Ko so nedavno sestavljali državni budget, se je pokazalo, da nima država nikakih dolgov, pač pa 30 milijonov kron prebitka v gotovini. Letni dohodki 60 milijonov kron se porabijo za zidanje novih železnic. — Glede češke univerze na Moravskem hoče baje naučno ministrstvo izjaviti pri tozadevni razpravi, da ni misliti na njeno ustanovitev v nemškem mestu, kakor je — Brno. — Angleški prestolona slednik princ Jurij je prišel pretečeno soboto v Berlin, kjer ga je nemški cesar slovesno sprejel. — Za srbsko prestolonasledstvo sta baje že določena za vsakojaki slučaj ali princ Franc Jožef Battenberški ali pa princ Avg. Leopold Saksonsko-Gotha-Koburški. Seveda so to le nemške želje. — Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje dne 6. februarja v Peterburg, da se predstavi carju kot ruski general.

Dopisi.

Iz Idrije. Predzadnjo nedeljo pri je redil tukajšnji »Sokol« svojo vsakoletno veselico, ki je uspela najsijajneje tako v gmotnem kakor v telovadnem in zabavnem oziru, po udeležbi pa je prekašala vse svoje prednice. Ta veselica je bila peta v dobi društvenega obstoja, lahko jo imenujemo toraj jubilejno. Mladi »Sokol« sme biti ponosen na uspeh tega večera. Velika udeležba izmed vseh slojev idrijskega prebivalstva je, pokazala da se je tudi idrijsko ljudstvo vzdramilo in začelo ceniti veliki pomen sokolskega društva za

narodovo usodo. Pristojni telovadci najlepše okrašena dvorana pri »rornem orlu« je bila pred začetkom veselice nalaščeno polna tako, da je nekaj posetnikov moralo oditi. Prva točka na sporedu bila je telovadba. S frenetičnim ploskanjem je pozdravilo navzoče občinstvo ob zvokih sokolske koračnice v zastopu k prostim vajam nastopiliše telovadce (17 po številu). Izvajali so 4 proste vaje po godbi, precizno in brez najmanjše pomote. Po prostih vajah je nastopilo 16 telovadcev k izvajanju prostih skupin. Ta telovadna točka je ugajala najbolj, saj pa je bilo tudi lepo videti, izvajati sicer enostavne, a vendar težke in lepe skupine tako eksaktno in hitro. Zadnja točka, mečevanje (sablje), pri katerem je nastopilo 6 telovadcev, pa ni imelo pričakovanega uspeha, nekaj morda radi tega, da je občinstvo le preveč pričakovalo od teh vaj, nekaj pa tudi radi ne povsem sigurnega nastopa telovadcev, kar je seveda oprostiti, ker je društvo šele pred dvema mesecema uvedlo mečevanje v svoj telovadni sestav in so vaje zelo težke ter treba pri istih precej misliti, na kar pa so ravno naši telovadci pozabili. Vse telovadne točke so sprejeli navzoči z navdušenim odobravanjem. Mali uspeh mečevanja pa ne more zmanjšati niti malo ugleda, ki so si ga telovadci priborili ta večer, izvajavši proste vaje in skupine tako dovršeno. Ugajala nam je posebno disciplina telovadcev. Stali so kakor kipi, niti najmanjše nepotrebne kretnje s kakim udom se ni zapazilo in to je že tako velik napredek, da sme biti ponosen idrijski Sokol na svoje telovadce. Ostali del večera bil je posvečen prosti zabavi, posebno plesu. Med plesnimi odmori so zapeli pevci »delavskega bralnega društva« več lepih moških zborov. Bodi jim za to najsrčnejša zahvala. Zabava je bila neprisljuna, domača in tako izborna, da so rekli vsi navzoči, da take že dolgo ni bilo in prav težko so zapustili veselično dvorano. Pri plesu, dasi mu je bil odmejen precejšnji del dvorane, je bila cel večer velika gneča, ker so Sokoli tudi kakor vztrajni in neutrudljivi plesalci storili svojo dolžnost. Plesalo se je neutrudno do 4. ure zjutraj, ko je odšla godba, katero moram pohvalno omeniti za obilo in izborno sviranje. Br. Rupnik je nabral med udeležniki precej kron za društveni prapor. Kot vesten poročevalec ne smem pozabiti omeniti, da je darovalo vrlo bralno društvo na Dobračevi pri Žireh Sokolu 10 K kot prispevek za veselico ter s tem pokazalo svojo simpatijo pravemu sokolskemu društvu. Da bi temu rodoljubnemu činu bralnega društva na Dobračevi sledila nadaljnja, posebno v tem letu, ko društvo razvije svoj prapor in ima še popolniti svoje telovadno orodje, kar bo povzročilo obilo stroškov.

Končno bodi izrečena odboru Sokola za prireditev te tako lepo uspele veselice najiskrenejša hvala! Na zdar!

Iz Kroke. »S ponosom lahko trdi prva železo obrtna zadruga v Kropi, da deluje za zboljšanje stare žrebljarske gorenjske obrti ter hoče pripomoči isti do večje veljave. Slavnost otvoritve in blagoslovljenje prvih strojev za izdelovanje žrebljev (kladuc) i dr. dne 22. t. m. se je vršila nad vse sijajno. Po sv. maši, katero je daroval g. župnik Fran Hönigman, so se novi stroji v prenovljeni in z zelenjem okrašeni stavbi blagoslovili ter potem takoj slovesno pričeli izdelovati trde žreblje z lahko silo brez mučnega napora in v začudenju premnogih gledalcev. K novemu podjetju so častitali, oziroma ga pozdravili: ces. svetnik J. Murnik, trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko, gosp. Karl Luckmann, dr. Danilo Majaron in ravnateljstvo obrtnega pospeševalnega urada na Dunaju. Osebnost pa so prisostovali dež. in drž. poslanec gosp. Josip Pogačnik, g. Andrej Ažman, g. Subic i. dr. Pri obodu je v krasnih besedah povdarjal pomen, vrednost in potrebo novih strojev g. Jos. Pogačnik ter končno napil zadrugi. G. Fran Hönigman se je v jedernatih besedah zahvalil gostom, kateri so se odzvali vabilu odbora ter želeli, da naj novi stroji delujejo delavcu v olajšavo zadrugi pa v gmotno korist. Med mnogimi govori in napitnicami potekel je le prehitro čas in v zavesti si, da se mala slovenska obrt tudi približuje napredku, minul je za Kropo slavnostni in velepomembni dan za obstoj njene industrije.

Izpred sodišča.

V soboto so se vršile pri deželni sodnji pod predsedstvom svetnika g. Andolška te-le obravnave:

1. Amerikanci. Ujeli so stražniki sledeče mladoletnože, ki so jo hoteli popihati »drez veliko lužo«, ne da bi zadostili vojaškim zahtevam: Jože Blažič, domače »Šuštarjev«, rojen l. 1884, samski delavec iz Velike Slatnje; pri njem so našli še 395 K; Nankel Franc, vulgo »Muzetov«, l. 1883. rojeni samski delavec iz Podbrebra; ta fant je imel na Jože lles glasečo potovalno pravico in 345 K; Jožef Gorše ali »Valerjev«, delavec, rojen leta 1883, iz Zapudjeh, ima še 65 K. Prvi je dobil deset dni, drugi in tretji pa vsak 14 dni ter vsi po 10 K globe. Razven teh je imel tudi l. 1884. rojeni kajzarjev sin Strniša Franc iz Dola nezmerno hrepenenje po zlati Ameriki. Prijeli so tudi tega pravčasno in mu dali 10 dni ter 10 K globe. Pucelj Fran, l. 1870. rojeni oženjeni posestnik v Eglinu pa je bil tožen, da je Strnišo zapeljal, da je nosil brez pravice revolver ter da je hotel podkupiti stražnika, ki jih je aretiral. 14 dni strogega zapora, 10 K globe in zaplenjenje revolverja je njegova kazen.

2. Kramarica Amalija Bitenc, omožena Stupica, 26 let stara, je prišla 20. junija s svojo kramarijo v konkurs in je tožena vsled pregreška zoper varnost tuje lastnine, ker je vsled lastne krivde prišla tako daleč. Dr. Poček, njen zagovornik, omeni njeno veliko nesrečo; v 6 mesecih je izgubila vse svoje premoženje. — Sodni dvor pa spozna toženko krivo in jo obsodi na 3 dni zapora s postom in plačilom stroškov.

3. Luigi de Biagio, zidarski pomočnik iz okolice Vidma, dela na Slapu pri Št. Katarini. 25. avgusta ga je delovodja Jurij Štابل kaznoval za 1½ »šihit«. To je vročevrtnega Luigia seveda silno razburilo. S palico je mahal proti Štablu in mu grozil: »I wer' di son fest durchprign!«. Danes se je imel zagovarjati radi javne posilnosti, sodni dvor pa ga je popolnoma oprostil. »Zmaga je naša«, si je mislil Luigi.

4. Smetišnica. Franc Levec, leta 1878. v Ljubljani rojeni zidarski pomočnik, že večkrat predkaznovan, je stanoval do začetka tega leta pri g. Ant. Ponikvarju. Tam je pa l. jan. stanovanje odpovedal in radi tega je prišel Levec že drugega nazaj in napravil s dvema tovarišema velikanski kraval v Ponikvarjevem stanovanju. Razbil je pri tej priliki smetišnico, škaf in druge stvari ter končno udaril s polenom dvakrat po roki Ponikvarja, tako da je roko zlomil. Radi tega kravala se je imel danes zagovarjati in je sodni dvor dal tožencu 6 mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni. Razven tega ima plačati sodne stroške ter zahtevano odškodnino 1000 K. Na odškodnino bode g. Ponikvar pač zastoj čakal... Franc Levec pa bode sedel in filozofiral.

Črni obrekovalci. K poročilu pod tem naslovom v listu z dne 24. januarja t. l. št. 19 se nam piše:

Ni res, da je g. Feliks Cotman (recte Potnik), delovodja v zadrugi za izdelovanje sodovice, proti razsodbi okrajnega sodišča po meni vložil priziv. Tudi ni res, da sem jaz v svojem zagovoru sumničil g. Petriča, da je nepošteno vodil združno blagajno, in ni res, da si je g. dr. Furlan pridržal pravico, radi tega izreka mene tožiti. Res je samo to, da sem jaz zagovor g. Potnika, kojega je na prvi instanci zagovarjal g. dr. Hudnik, šele na dan prizivne razprave od g. dr. Hudnika prevzel kot njega substitut. Priziv zoper razsodbo c. kr. okr. sodišča je bil po dr. Hudniku vložjen. Na prizivni razpravi skušal sem dokazati, da je imel g. Potnik dovolj poviš, svoje, g. Petriča zadevajoče obdolžitve smatrati resničnim. V tej zvezi sem po prejetih informacijah sodni dvor opozarjal tudi na to, da se po zatrditvi načelnika zadruga g. Mačeka ravnokar vrši revizija združnega knjigovodstva in kase, ter da se je po potrditvi združnega načelnika, dasi revizija še ni končana, našel že doslej primanjkljaj 370 K. G. dr. Furlan si je radi te navedbe res pridržal pravico tožiti, toda ne mene, ampak »dotičnika«, kakor se je on izrazil. V Ljubljani, dne 25. januarja 1902. Dr. J. Brejč.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. januarja.

— **Osobne vesti.** Gosp. dr. Demeter vit. Bleiweis-Trsteniški se je naselil v Ljubljani kot specialist za notranje bolezni in za bolezni v vratu in v nosu. — V pokoj sta šla g. Matija Zarnik, miroljubni in občespoštovani župnik v Srednji vasi v Bohinju, in g. Jakob Gross, župnik v Zagorju.

— **Ljubljanska univerza.** Z veliko radostjo smo v soboto priobčili dopis, ki nam je došel iz Gradca, v katerem je bilo povedano, da hoče vlada trem mladim Slovencem dati stipendije, da se izobrazijo za vseučiliško profesorsko karijero. Žal nam je, da moramo danes povedati, da je bil naš dopisnik silno slabo informiran. Nekateri gospodje se pač zavzemajo za to, naj bi dežela kranjska iz deželnih sredstev dala take stipendije v rečeni namen, a kakor jih je že dala, ko je dež. zbor po predlogu župana Hribarja dovolil za to primerni kredit, ali ministerstvo ni doslej še na noben način pokazalo, da hoče našim zahtevam glede vseučilišča nasproti priti in tudi o kacic stipendijah v ta namen neče ničesar vedeti, čemur se sicer ne bo nihče čudil, kdor se spominja, kako ledeno in neprijazno se je vlada izrekla pri razpravi o nujnem predlogu glede vseučilišča v Ljubljani. —

— **Obsodba »Slovenca«.** V soboto je priobčil »Slovenec« razsodbo, s katero sta bila dr. Lampe in I. Rakovec obsojena radi častikraje. Razsodba obsega 3½ tiskanih strani, a po našem mnenju je »Slovenčeva« objava sodbene veljavna. »Slovenec« je objavil samo razsodbo ljubljanske porotne sodnije, kar nikakor ne more biti pravilno. Namen razglasenja je, da čitatelji »Slovenca« izvedo ne šamo, kaj sta obsojena urednika zakrivila, ampak tudi, kaka kazen jima je bila naložena. Tega poslednjega pa iz sobotne objave ne izvedo. Razsodba višje deželne sodnije je integrirajoč del cele razsodbe, razsodba ljubljanske porotne sodnije in graške višje sodnije tvorita skupno razsodbo v tej kazenski zadevi in zaradi tega ni bil »Slovenec« opravičen izpustiti razsodbo višje sodnije. Ker se je to zgodilo, ne preostane drugega, kakor da še jedenkrat objavi razsodbo prve sodnije in višje sodnije.

— **»Slovenske Matice« CXXVII. odborova seja** bo v četrtek dne 30. januarja 1902. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1.) Naznanila predsedništva. 2.) Potrditev zapisnika o CXXVI. odborovi seji. 3.) Poročilo gospodarskega odseka o hišnih popravah. 4.) Poročilo tajnikovo. 5.) Eventualia.

— **Jako priprosto.** Na našo notico v št. 300 z dne 31. decembra 1901 »Na agitacijskem potovanju se mu je peč podrla« ter na notico v št. 15. z dne 20. januarja »Jakličeva podrti peč« se drzne Franc Jaklič nam poslati naslednji po pravem:

»Vsa tista dejanja, katera se v znamenjih dveh vesteh meni pripisujejo, so popolnoma neresnična. Franc Jaklič, deželni poslanec.

Če misli Jaklič, da je s tem popravkom naš list postavil na laž, se moti. Jaklič naj nas toži, če ima pogum, in mi mu bomo pred sodiščem dokazali, da se mu je v Kočevju v Hardetovi gostilni res »peč« podrla. To je faktum, ki ga ne utaji s takimi neumnimi popravki.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v torek je repriza opere »Rigoletto.« Naslovno vlogo poje gosp. Ulrich, Gildo gđ. Nočmi, vojvodo gosp. Olszjevski. Prihodnja predstava je v četrtek, 30. t. m. Nadalje se vrše slovenske predstave sledeče dne v februarju: 1., 4., 7., 9., 11., 13., 15., 18., 21., 23., 25., in 27. Slavnega društva naj se glede svojih prireditev blagovolijo na te gledališke dneve ozirati. Tekom februarja se poleg Sudermannove »Časti« uprizorita Costova »Njen korporal« in izvirna drama dr. Fr. Detele »Učenjak«. Opera pa uprizori »Favoritinjo« in Rossinijevega »Tellac«. Spočetka marca pride na vrsto F. S. Finžgarja narodna igra s petjem »Divji lovec,

Lvov 27. januarja. Tu so bile včeraj velike demonstracije. Moralo je intervenirati vojaštvo. Demonstrantje so vojaštvo bombardirali s kamni. 2 vojaka in 1 redar so bili ranjeni.

Praga, Kralj. Vinogradi, Češko.